

สรุปผลการรายงานโครงการอบรมและศึกษาดูงาน
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพ ของคณะผู้บริหาร
สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา
ระหว่างวันที่ 20 - 23 มีนาคม 2568

สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา
อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

คำนำ

รายงานสรุปผลโครงการอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ระหว่างวันที่ ๒๐ – ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘ องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทามีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับนโยบายการปกครองส่วนท้องถิ่น บทบาทหน้าที่ตามระเบียบกฎหมาย เพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์ สร้างความสัมพันธ์ และเสริมประสบการณ์ให้แก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา เพื่อเป็นการนำนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด้านการส่งเสริมสนับสนุน การปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิผล เพื่อจะได้นำความรู้ การปรับเปลี่ยน วิธีคิด วิธีการทำงาน เพื่อแสวงหารูปแบบใหม่ๆ ภายใต้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาปรับใช้ในการทำงาน มาประยุกต์ใช้กับชุมชน หรือพื้นที่ของตนเองเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การรายงานสรุปผลโครงการอบรมและทัศนศึกษาดูงานฯ ดังกล่าวนี้นี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทาสามารถ นำมาปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ อันจะทำให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

คณะผู้จัดทำ

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
โครงการอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพ ของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา	๑
สรุปผลการรายงานโครงการอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพ ของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลสร้างนกทา	๗
ภาคผนวก	
การประเมินผลและสรุปโครงการ	๓๙

โครงการอบรมสัมมนาและทัศนศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพ ของผู้บริหาร สมาชิกสภา
อบต. พนักงานส่วนตำบลพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

๑. ชื่อโครงการ โครงการอบรมสัมมนาและทัศนศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพ ของ
ผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบลพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล
สร้างนกทา

๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา

๓. หลักการและเหตุผล

องค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่ให้บริการ
สาธารณะแก่ประชาชนในหลายด้าน และมีภารกิจหลากหลายทั้งภารกิจตามกฎหมายจัดตั้ง และภารกิจที่ได้รับการ
ถ่ายโอนจากหน่วยงานราชการอื่น การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องอาศัยบุคลากรในฝ่ายต่างๆ
เพื่อให้สามารถสนองความต้องการและให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
ถือเป็นสิ่งจำเป็นในการพัฒนาองค์กรและการพัฒนาชาติ การให้มีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ให้กับ
บุคลากรของหน่วยงาน ผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง
เป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐจะต้อง ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการเร่งรัดพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และ
องค์กร การปรับเปลี่ยน วิถีคิด วิถีการทำงาน เพื่อแสวงหารูปแบบใหม่ๆ ภายใต้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริชี้แนะแนวทาง
ในการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทย เป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถนำมาปรับใช้ในการทำงานเพื่อให้เกิดประโยชน์
สูงสุดในการบริการประชาชน

ภายใต้กระแสแห่งการปฏิรูประบบราชการ และการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการบริหาร
จัดการยุคใหม่ผู้นำหรือผู้บริหารองค์กรต่างๆ ต้องมีความตื่นตัวและเกิดความพยายามปรับตัวในรูปแบบต่างๆ
โดยเฉพาะการเร่งรัดพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กร การปรับเปลี่ยนวิถีคิดวิถีการทำงานเพื่อแสวงหารูปแบบ
ใหม่ๆ และนำระบบมาตรฐานในระดับต่างๆ มาพัฒนาองค์กร ซึ่งนำไปสู่แนวคิดการพัฒนากระบวนการความรู้
ภายในองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้องค์กรสามารถใช้และพัฒนาความรู้ที่มีอยู่ภายในองค์กรได้อย่างมี
ประสิทธิภาพและปรับเปลี่ยนวิทยาการความรู้ใหม่มาใช้กับองค์กรได้อย่างเหมาะสม พระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ ระบุดังนี้ “ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ ในส่วนราชการ
เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผล
ความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมต่อ
สถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของ
ข้าราชการในสังกัด ให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติ
ราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารราชการแนวใหม่

ส่วนราชการจะต้องพัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และสถานการณ์ของต่างประเทศที่มีผลกระทบต่อประเทศไทยโดยตรง ซึ่งในการบริหารราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ จะต้องเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิมเสียใหม่ จากการที่ยึดแนวความคิดว่าต้องปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผนที่วางไว้ตั้งแต่อดีตจนต่อเนื่องถึงปัจจุบัน เน้นการสร้างความคิดใหม่ๆ ตามวิชาการสมัยใหม่ และนำมาปรับใช้กับการปฏิบัติราชการตลอดเวลา ในพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ จึงกำหนดเป็นหลักการว่า ส่วนราชการต้องมีการพัฒนาความรู้เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. ต้องสร้างระบบให้สามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างกว้างขวาง
๒. ต้องสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง
๓. ต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการ เพื่อความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและมีคุณธรรมให้ข้าราชการทุกคนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการวิชาการสมัยใหม่ตลอดเวลา
๔. ต้องมีการสร้างควมมีส่วนร่วมในหมู่ข้าราชการให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อการนำมาพัฒนาใช้ในการปฏิบัติราชการร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพ”

องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา ได้เล็งเห็นความสำคัญของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง รวมทั้งพนักงานจ้างเหมาบริการ ที่ต้องมีการพัฒนาศักยภาพในด้านการให้บริการประชาชน การดำเนินกิจกรรมสาธารณะ การส่งเสริมอาชีพ การส่งเสริมการศึกษา การบริหารจัดการขยะทั้งในรูปแบบราชการ เอกชน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่างๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องและตอบสนองกับวิถีการและกระบวนการที่จะขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ และควรมีการจัดกิจกรรมอบรมเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ต่อการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเป็นเหตุผลในการจัดทำ **โครงการอบรมสัมมนาและทัศนศึกษาดูงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพ ของผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา** โดยมีการอบรมสัมมนาและศึกษาดูงานนอกสถานที่ขึ้น ณ จังหวัดระยอง เพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา ได้มีการเพิ่มพูนความรู้ เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของทางราชการ เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่เป็นประโยชน์มาปรับใช้ในการพัฒนาองค์กรในด้านต่างๆ และเพื่อเป็นการเปิดโลกทัศน์ ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับบุคลากรให้สามารถบริหารงานและปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กร

๔. วัตถุประสงค์

๔.๑ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง มีความรู้ ความเข้าใจและความศรัทธาที่มีต่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และสามารถนำไปเป็นแนวทางขับเคลื่อนในการบริหารจัดการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน

๔.๒ เพื่อให้ผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง พนักงานจ้างเหมาบริการ ตอบสนองนโยบายการปฏิรูประบบราชการ โดยเฉพาะมิติเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๔.๓ เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง และพนักงานจ้างเหมาบริการ

๔.๔ เพื่อนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล สร้างนวกา ให้มีความเจริญก้าวหน้าพัฒนาต่อไปอย่างยั่งยืน

๔.๕ เพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนวกา ทำงานตามเป้าหมายของกระทรวงมหาดไทยเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐเกิดความมีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าในการปฏิบัติงาน

๔.๖ เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นในปัจจุบัน และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๗ เพื่อให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนวกา มีความรู้และเข้าใจในหลักของการทำงาน เป็นทีม คุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาลในการทำงาน

๕. เป้าหมาย

คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบล ครู พนักงานจ้าง และพนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน ๔๐ คน

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติ

๖.๒ ติดต่อประสานงานกับวิทยากรและสถานที่ ที่จะเดินทางไปฝึกอบรมและศึกษาดูงาน

๖.๓ ดำเนินการตามโครงการ

๖.๔ ประเมินผลโครงการฯ

๖.๕ สรุปผล/รายงานผลการดำเนินโครงการ

๗. ระยะเวลา และสถานที่ดำเนินการ

ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘

๗.๑ วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๘ อบรมสัมมนา ณ ห้องประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนวกา

๗.๒ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๘

๗.๒.๑ ดูงานที่มหาวิทยาลัยบ้านนอก “บ้านจำรุง” ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอกาแพง จังหวัดระยอง

๗.๒.๒ ดูงานด้านการบริหารจัดการขยะ ที่วิสาหกิจชุมชนบ้านเอื้ออาทรระยอง (วังหว่า) อำเภอกาแพง จังหวัดระยอง

๗.๓ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๘

๗.๓.๑ ดูงานที่ด้านกลุ่มอาชีพจักสานกระจูด ที่บ้านมาบเหลาชะโอน ตำบลชากพง อำเภอกาแพง จังหวัดระยอง

๗.๓.๒ ดูงานสวนสมุนไพรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอ
นิคมพัฒนา จังหวัดระยอง

๗.๔ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘ เดินทางกลับถึงองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา อำเภอเมือง
อำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

๘. งบประมาณดำเนินการ

ตามท้องที่องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา ได้ตั้งงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายตามโครงการฝึกอบรมสัมมนาและทัศนศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และพัฒนาศักยภาพ ของผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้างขององค์การบริหาร ส่วนตำบลสร้างนกทา แผนงานบริหารงานทั่วไป งานบริหารงานทั่วไป งบประมาณตั้งไว้ จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) โอนงบประมาณรายจ่ายครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ จำนวนเงิน ๑๒๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นห้าพันบาทถ้วน) รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๑๗๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนเจ็ดหมื่น- ห้าพันบาทถ้วน)

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง และพนักงานจ้างเหมาบริการ สามารถนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ ในการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้หลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี และแนวทางขับเคลื่อนในการบริหารจัดการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สุข ต่อประชาชน

๙.๒ เกิดความรักความสามัคคี ระหว่างคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงาน ส่วนตำบล พนักงานจ้าง และพนักงานจ้างเหมาบริการ

๙.๓ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง และพนักงานจ้างเหมาบริการ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เกิดแรงจูงใจที่จะ พัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เกิดความก้าวหน้าเท่าเทียมกับหน่วยงานอื่น

๙.๔ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา ให้มีความเจริญก้าวหน้าพัฒนาต่อไปอย่างยั่งยืน

๙.๕ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา สามารถนำความรู้มาทำงานตามเป้าหมายของ กระทรวงมหาดไทย เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐเกิดความมีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในการปฏิบัติงาน

๙.๖ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๙.๗ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา มีความรู้และเข้าใจในหลักของการทำงานเป็นทีม คุณธรรมจริยธรรม และธรรมาภิบาลในการทำงาน

กำหนดการ

โครงการอบรมสัมมนาและทัศนศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพ ของผู้บริหาร
สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา

ระหว่างวันที่ ๒๐ – ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘

ณ จังหวัดระยอง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๘ (อบรม)

เวลา ๐๘.๐๐ น.	ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมอบรม
เวลา ๐๘.๓๐ น.	พิธีเปิดโครงการฝึกอบรม โดย ท้องถิ่นอำเภอเมืองอำนาจเจริญ (หรือผู้แทน)
เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น.	อบรมในหัวข้อ “หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ” โดย ท้องถิ่นอำเภอเมืองอำนาจเจริญ (หรือผู้แทน)
เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น.	อบรมในหัวข้อ “การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการทำงานเพื่อบริการประชาชน และคุณธรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น” โดย ท้องถิ่นอำเภอเมืองอำนาจเจริญ (หรือผู้แทน)
เวลา ๑๘.๐๐ น.	เดินทางมุ่งหน้าสู่จังหวัดระยอง

หมายเหตุ -พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา ๑๐.๓๐ น. และเวลา ๑๔.๓๐ น.

วันศุกร์ที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๘

เวลา ๐๖.๐๐ น.	เดินทางถึงจังหวัดระยอง (ทำภารกิจส่วนตัว และรับประทานอาหารเช้า)
เวลา ๐๘.๐๐ น.	ออกเดินทางเพื่อไปฝึกอบรมและศึกษาดูงานที่ มหาวิทยาลัยบ้านนอกที่ “บ้านจำรุง” อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น.	เข้าฝึกอบรมและศึกษาดูงานที่ มหาวิทยาลัยบ้านนอกที่ บ้านจำรุง ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
เวลา ๑๒.๐๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๐๐ น.	ออกเดินทางเพื่อไปฝึกอบรมและศึกษาดูงานด้านการจัดการขยะ ที่วิสาหกิจชุมชนบ้านเอื้ออาทรระยอง (วังหั่ว) อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๓๐ น.	เข้าฝึกอบรมและศึกษาดูงานด้านการจัดการขยะ ที่วิสาหกิจชุมชนบ้านเอื้ออาทรระยอง (วังหั่ว) อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
เวลา ๑๖.๓๐ น.	เดินทางเข้าที่พัก เข้าพักที่อำเภอเมือง จังหวัดระยอง พักผ่อนตามอัธยาศัย
เวลา ๑๘.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น พักผ่อนตามอัธยาศัย

วันเสาร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔

- เวลา ๐๗.๐๐-๐๘.๐๐ น. รับประทานอาหารเช้า
- เวลา ๐๘.๐๐ น. ออกเดินทางเพื่อไปฝึกอบรบและศึกษาดูงานที่ กลุ่มอาชีพจักสานกระจูดที่ บ้านมาบเหลาชะโอน ตำบลชากพง อำเภอกะเลง จังหวัดระยอง
- เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. เข้าฝึกอบรบและศึกษาดูงานที่ กลุ่มอาชีพจักสานกระจูดที่ บ้านมาบเหลาชะโอน ตำบลชากพง อำเภอกะเลง จังหวัดระยอง
- เวลา ๑๒.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา ๑๓.๐๐ น. ออกเดินทางเพื่อไปฝึกอบรบและศึกษาดูงานสวนสมุนไพรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง
- เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๓๐ น. เข้าฝึกอบรบและศึกษาดูงานที่ สวนสมุนไพรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง
- เวลา ๑๘.๐๐ น. รับประทานอาหารเย็น
- เวลา ๑๙.๐๐ น. เดินทางกลับจังหวัดอำนาจเจริญ

วันอาทิตย์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔

- เวลา ๐๖.๐๐ น. เดินทางถึง จังหวัดอำนาจเจริญ โดยสวัสดิภาพ

สรุปผลการรายงานโครงการอบรมสัมมนาและทัศนศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนา
ศักยภาพ ของผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง
ขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ
ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘

วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๘ (อบรม ณ ห้องประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา)

เวลา ๐๘.๐๐ น.

ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมอบรม

เวลา ๐๘.๓๐ น.

พิธีเปิดโครงการฝึกอบรม โดย ท้องถิ่นอำเภอเมืองอำนาจเจริญ (นายณฐกรฤต กาศิ)

เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. อบรมในหัวข้อ “หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และ พระราชบัญญัติ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ” โดย ท้องถิ่นอำเภอเมืองอำนาจเจริญ
(นายณัฐกฤต กาศิ)

สรุปสาระสำคัญ

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓/๑ การบริหารราชการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ นี้ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้ ท้องถิ่น การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน มาตรา ๖ ซึ่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นมา โดยมีทั้งหมด ๙ หมวด ๕๓ มาตรา

การจัดสรรงบประมาณ และการบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ต้องคำนึงถึง หลักการดังกล่าวข้างต้น และในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมของภารกิจ

มาตรา ๖ วิธีการจัดการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน (มาตรา ๗,๘) การบริหารงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความผาสุกและความ เป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความสงบและปลอดภัยของสังคมส่วนรวม ตลอดจนประโยชน์สูงสุดของประเทศ ต้อง ดำเนินการโดยถือว่าประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะได้รับการบริการจากรัฐ และมีแนวทางการบริหารราชการ ๕ ประการ ดังนี้

- ๑) กำหนดภารกิจสอดคล้องกับแผนนโยบายแห่งรัฐและคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา
- ๒) ซื่อสัตย์ สุจริต ตรวจสอบได้
- ๓) วิเคราะห์ผลดี ผลเสีย รับฟังความคิดเห็น ชี้แจงทำความเข้าใจก่อนดำเนินการ
- ๔) รับฟังความคิดเห็นและความพึงพอใจของสังคมโดยรวมและประชาชนเพื่อปรับปรุง
- ๕) แก้ไขปัญหา อุปสรรคโดยเร็ว

(๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ (มาตรา ๙-๑๙)

๑) มีการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ

๒) กำหนดขั้นตอน ระยะเวลา งบประมาณ เป้าหมาย ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๓) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการ

๔) แก้ไขปัญหาและบรรเทาผลกระทบหรือเปลี่ยนแผนให้เหมาะสม

- สามารถบูรณาการภารกิจร่วมกันได้

- ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี โดยให้สอดคล้องกับแผนบริหาร ราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี

- ส่วนราชการต้องจัดแผนปฏิบัติราชการประจำปีทุกปีงบประมาณ เพื่อขอรับการจัดสรร งบประมาณ

(๓) มีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ (มาตรา ๒๐-๒๖)

- จัดทำบัญชีต้นทุนส่วนราชการ

- ประเมินความคุ้มค่า โดยคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมกับสำนัก

งบประมาณ

- จัดซื้อ จัดจ้าง โดยเปิดเผย เที่ยงธรรม คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม การจัดซื้อที่ วัตถุประสงค์ วัสดุประสงค์ ในการใช้เป็นเหตุให้คำนึงถึงคุณภาพ และการดูแลรักษาเป็นสำคัญ ให้กระทำได้ โดยไม่ต้องถือราคาต่ำสุด การเสนอซื้อหรือจ้างเสมอไป

(๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น (ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน) (มาตรา ๒๗-๓๒)

- กระจายอำนาจการตัดสินใจ (มอบอำนาจ) เพื่อความสะดวก รวดเร็วในการบริการประชาชน

- ทำแผนภูมิ ขั้นตอน ระยะเวลาการดำเนินการ ติดไว้โดยเปิดเผย หรือผ่านระบบสารสนเทศ

- รับเรื่องราวต่างๆ ณ ศูนย์บริการร่วม

- จัดตั้งศูนย์บริการร่วม เพื่ออำนวยความสะดวกประชาชนในการติดต่อ สอบถาม ขอข้อมูล

ขออนุญาต ขออนุมัติ

(๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันตามสถานการณ์ (มาตรา ๓๓-๓๖)

- ทบทวนความจำเป็นในการภารกิจ

- สำรวจ ตรวจสอบ ทบทวนกฎระเบียบ ให้ทันสมัยสอดคล้องกับความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ โดยคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็ว และลดภาระของ ประชาชนเป็นสำคัญ

(๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก ตอบสนองระยะเวลาความต้องการ (มาตรา ๓๗-๔๔)

- กำหนดระยะเวลาการบริการ โดยประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

- ตอบคำถามประชาชนหรือส่วนราชการอื่นได้ ภายใน ๑๕ วัน

- จัดทำระบบเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อให้ผู้รับบริการติดต่อ สอบถามข้อมูล แสดงความคิดเห็น ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการ

(๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ (มาตรา ๔๕-๔๙)

- จัดให้มีการประเมินผลในภาพรวม

- การประเมินผลต้องกระทำด้วยความลับและประโยชน์แห่งความสามัคคีของข้าราชการ

- ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล การประเมินให้คำนึงถึงผลการปฏิบัติงานเฉพาะตัว ข้าราชการผู้นั้น ในตำแหน่งที่ปฏิบัติ

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

หน่วยงานของรัฐต้องส่งข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา

- (๑) โครงสร้างและการจัดองค์กรในการดำเนินงาน
- (๒) สรุปอำนาจหน้าที่ที่สำคัญและวิธีการดำเนินงาน
- (๓) สถานที่ติดต่อเพื่อขอรับข้อมูลข่าวสารหรือคำแนะนำในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ
- (๔) กฎ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบายหรือการตีความ ทั้งนี้ เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง
- (๕) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด ข้อมูลข่าวสารใดที่ได้รับการจัดพิมพ์ เพื่อให้เผยแพร่หลาย ตามจำนวนพอสมควร และถ้ามีการลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา โดยอ้างอิงถึงสิ่งพิมพ์นั้น ก็ให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามบทบัญญัติวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและจัดให้มีข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่งไว้เผยแพร่เพื่อขาย หรือ จำหน่ายแจก ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นตามที่เห็นสมควร

หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างน้อยดังต่อไปนี้ ไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

- (๑) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้ง และคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว
- (๒) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
- (๓) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของปีที่กำลังดำเนินการ
- (๔) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน

- (๕) สิ่งพิมพ์ที่ได้รับการอ้างอิงถึงมาตรา ๗ วรรคสอง
- (๖) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ

(๗) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้ระบุ รายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาไว้ด้วย

- (๘) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด
- บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตาม ย่อมมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร ตามวรรคหนึ่งได้ในกรณีที่สมควร หน่วยงานของรัฐโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะวางหลักเกณฑ์เรียกค่าธรรมเนียมในการนั้นก็ได้ ในการนี้ให้คำนึงถึงการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อมูลข่าวสารของราชการมีประโยชน์ต่อประชาชนอย่างไร

ประโยชน์ต่อตนเองโดยตรง ประชาชนจะได้รับประโยชน์ทั้งต่อตนเองและครอบครัว ดังนี้

- ได้รับความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล คือ บุคคลมีสิทธิได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และขอแก้ไขข้อมูลของตนเองให้ถูกต้อง หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต่อผู้อื่นได้ก็ต่อเมื่อได้รับ

ความยินยอมจากบุคคล เจ้าของข้อมูล นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐต้องจัดระบบรักษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันการใช้อข้อมูลที่ไม่เหมาะสม หรือเป็นผลร้ายแก่บุคคลเจ้าของข้อมูล

- ได้รับความคุ้มครองในข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น บุคคลมีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการที่อาจกระทบประโยชน์ได้เสียของตนได้ บุคคลมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารของราชการที่จำเป็นเพื่อปกป้องสิทธิเสรีภาพของตนเอง เป็นต้น

ประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยอ้อม นอกจากพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จะมีประโยชน์ต่อบุคคลแต่ละคนโดยตรงแล้ว ยังมีประโยชน์ต่อส่วนรวม หรือต่อสาธารณะด้วย เช่น

- เป็นการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานของรัฐ เพราะประชาชนสามารถตรวจสอบได้

- เป็นการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง

- เป็นการพัฒนาระบบประชาธิปไตย

สรุปกิจกรรมภาคเช้า

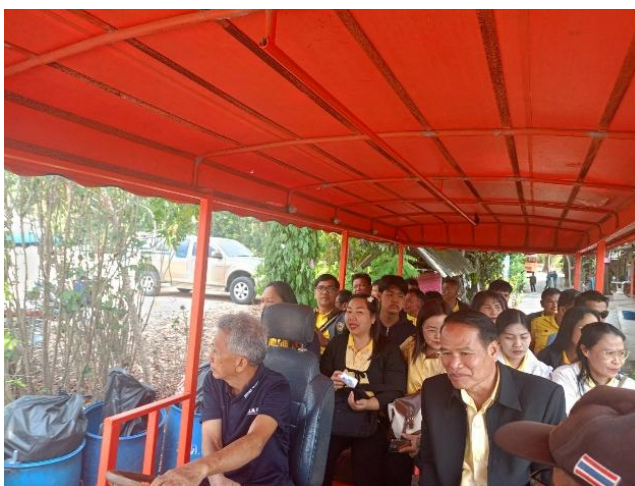
ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และมีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งทุกหัวข้อที่วิทยากรได้บรรยาย ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้

เวลา ๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น. **อบรมในหัวข้อ “การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการทำงาน เพื่อบริการประชาชน และคุณธรรมจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น” โดย ท้องถิ่นอำเภอเมืองอำนาจเจริญ (นายณัฐกรฤต กาศี)**

วันศุกร์ที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. เข้าฝึกอบรมและศึกษาดูงานที่ มหาวิทยาลัยบ้านนอกที่ บ้านจำรุง ภายใต้
แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

สรุปสาระสำคัญ

มหาวิทยาลัยบ้านนอกที่ บ้านจ่ารุง ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

บ้านจ่ารุงเป็นหมู่บ้านเล็กๆ ที่ริเริ่มการนำสินค้าผลผลิตทางการเกษตรมาขาย และจากความร่วมมือร่วมใจของชุมชนที่เข้มแข็งในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ก็ได้รื้อนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทาง ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ จึงได้จัดตั้งเป็น “มหาวิทยาลัยบ้านนอก” อย่างเต็มรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้เข้ามาเรียนรู้วิถีเศรษฐกิจพอเพียง จนกระทั่งได้รับรางวัล “หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อยู่เย็นเป็นสุข” จากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งก่อให้เกิดความภาคภูมิใจกับชาวชุมชนเป็นอย่างยิ่ง และนั่นยิ่งทำให้ชาวมหาวิทยาลัยบ้านนอก สรรค์สร้างกิจกรรมที่ทั้งให้ความรู้ และมอบประสบการณ์ที่น่าประทับใจให้กับผู้มาเยือน เหมือนกับการเปิดโลกกว้างแห่งการเรียนรู้ อีกทั้งยังสามารถนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันต่อไปได้ ทั้งการเพาะต้นกล้า การทำถ่านไม้ และถ่านผลไม้ การปลูกผัก กล้วย ซึ่งประสบการณ์เหล่านี้จะทำให้ผู้ที่ได้มาเยือนสามารถสร้างความสุขให้กับตนเองได้แบบง่าย ๆ ในสไตล์วิถีชีวิตพอเพียงที่ชาวมหาวิทยาลัยบ้านนอกบ้านจ่ารุงพยายามทำให้เห็นเป็นต้นแบบมาโดยตลอด

จากวิถีของคนจ่ารุง ซึ่งต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อเอาชีวิตรอด มีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา จนเมื่อปี ๒๕๑๗ ไฟฟ้าเข้าหมู่บ้าน มีการปรับตัวของคนในชุมชนอีกครั้ง เริ่มมีเครื่องใช้ไฟฟ้าเงินผ่อน มีเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกเข้ามามากมาย การรุดคืบของทุนนิยมผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ ทำให้ผู้คนในชุมชนมีความตื่นตัว รับรู้ข่าวสารมากขึ้น มีการใช้สารเคมี เทคโนโลยีในการผลิต ซ็อรตเอนาหรือ “ควายเหล็ก” มาแทนควายจริงในท้องทุ่ง ควายตัวสุดท้ายถูกขายไปเมื่อปี ๒๕๑๙

ต่อมา จากนโยบายการส่งเสริมการพัฒนาในปี ๒๕๒๙ ทำให้เกิดการรวมตัว รวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่างๆ ของชาวบ้าน ตามที่รัฐแนะนำ และตามวิถีของคนจ่ารุง โดยเรียกตัวเองว่า “เครือข่ายองค์กรชุมชนบ้านจ่ารุง” เพื่อที่จะเรียนรู้การจัดการตนเองด้วยวิถีแห่งชุมชนท้องถิ่น ใช้รูปแบบของขบวนการองค์กรชุมชนเป็นแนวทาง ในช่วงเวลาเดียวกันนั้นชาวสวนทุเรียนกำลังประสบปัญหาหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน สร้างความเสียหายอย่างรุนแรงให้เกษตรกร

ชาวสวนผลไม้ จึงได้รวมตัวปรึกษาหารือและหาทางออกร่วมกัน ได้ข้อสรุปว่า น่าจะนำเนื้อทุเรียนดิบ หั่นเป็นชิ้นบางๆ มาลงกระทะทอดให้เหลือง ซับน้ำมันออก ใส่เกลือเล็กน้อย ปรากฏว่ารสชาติ อร่อย ไม่แพ้ทุเรียนสุก ที่สำคัญกลิ่นไม่รุนแรง จึงเกิดการรวมตัวในรูปของชาวบ้านที่เรียกว่า กลุ่มแปรรูปผลผลิต มีการพูดคุยปรึกษาหารือ นำประสบการณ์มาแลกเปลี่ยนกันเป็นประจำ ปัจจุบันกลุ่มผลิตทุเรียนทอดได้ขยายผลถ่ายทอดชุดความรู้ประสบการณ์สู่การแปรรูปผลไม้และผลิตภัณฑ์อื่นๆ อีกด้วย ร้อยเรียงกันเป็น “เครือข่ายแปรรูปผลผลิต”

พัฒนาระบบเศรษฐกิจเพื่อการพึ่งพาตนเอง

จุดเปลี่ยนที่สำคัญอีกครั้งหนึ่งของชาวจ่ารุง เกิดจากแนวคิดที่จะมีเงินทุนเพื่อใช้เป็นกองกลางในการพัฒนาหมู่บ้าน โดยเป็นกองทุนของชุมชนเอง เพื่อการบริหารชุมชนแบบพึ่งตนเอง จึงเกิดการระดมทุนขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อปี ๒๕๒๙ ในลักษณะของการระดมหุ้น เพื่อจัดตั้งร้านค้าชุมชน โดยขอความร่วมมือจากชาวบ้านในการถือหุ้น อย่างน้อยครัวเรือนละ ๕๐ บาท จากการระดมหุ้นครั้งแรก ได้เงินทั้งสิ้น ๓๐,๐๐๐ บาท มีสมาชิก ๑๒๐ คน ร้านค้าชุมชนดำเนินการในลักษณะสหกรณ์ชุมชน เพื่อจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคต่างๆ และสินค้าการเกษตร ผลผลิต สินค้าแปรรูปที่ได้จากชุมชน

ขณะที่การพัฒนาในด้านต่างๆ ของบ้านจำรุง ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่องในปี ๒๕๓๕ ได้เกิดแนวคิดเรื่องการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น โดยมีตำบลเป็นพื้นที่เป้าหมาย ทำให้กลุ่มกิจกรรมต่างๆ ในตำบล เริ่มมีการเชื่อมโยงกันในระดับตำบล มีการจัดกิจกรรมร่วมกันเป็นระยะ เมื่อกองทุนเพื่อสังคม (SIF) เข้ามา สนับสนุนการทำงาน ทำให้กลุ่มกิจกรรมในพื้นที่ได้เรียนรู้บัญชีครัวเรือนสู่ข้อมูลชุมชนท้องถิ่น เกิดการผลักดันการทำงานเป็นกระบวนการมากขึ้นบนฐานข้อมูล จนกระทั่ง ปี ๒๕๔๓ ได้มีกระบวนการสำรวจข้อมูลครัวเรือน อย่างจริงจัง มีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทำให้พบปัญหาสำคัญ คือ การใช้สารเคมีอย่างรุนแรง ถือเป็น จุดเปลี่ยนสำคัญของชุมชน คือ เกษตรกรในชุมชนใช้สารเคมีกันมาก จนส่งผลกระทบต่อสุขภาพและเกิดสารพิษ ตกค้างในผลผลิต ปัญหาดังกล่าวทำให้ชาวบ้านเป็นโรคมะเร็ง มีสุขภาพแย่ลง ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น จึงเกิดการทบทวนตัวเองและคิดแก้ไขปัญหา “ชุมชนจะพัฒนาได้อย่างไร ถ้าไม่เริ่มด้วยตนเอง” นำไปสู่การรณรงค์ให้ชาวบ้านตระหนักถึงความสำคัญของการลดใช้สารเคมี จัดตั้งกลุ่มเกษตรพื้นบ้าน ทำโครงการเกษตร ชีวภาพ โครงการผักพื้นบ้านปลอดสารพิษ สนับสนุนให้ใช้ปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักชีวภาพ เพื่อชำระล้างสารเคมีตั้งแต่จุดเริ่มต้นของวงจรการผลิตและจนถึงการบริโภคในชุมชน

ปี ๒๕๔๕ เครือข่ายองค์กรชุมชนบ้านจำรุง ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาขยาย แนวทางการทำงานไปยังกลุ่มคนในพื้นที่ของตำบลเนินฆ้อ และพื้นที่ใกล้เคียง (พื้นที่ภูมินิเวศน์) มีเวที เชื่อมประสานงานกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ทุกเดือน ด้วยการหนุนเสริมของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การ มหาชน) เรียกกันว่า “การพลิกฟื้นวิถีชุมชนท้องถิ่น” ใช้พื้นที่ศูนย์ประสานงานของเครือข่ายองค์กรชุมชน เชื่อมโยงการทำงานร่วมกัน จนเป็นหลักการสำคัญในการทำงานของสมาชิกกลุ่ม/องค์กรในปัจจุบัน ด้วยเป้าหมายคือ “สังคมเป็นสุข ชีวิตมีความมั่นคง พึ่งพาตนเองได้ บนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ต่อมา ในปี ๒๕๔๗ ได้เรียนรู้เรื่องการฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่น โดยกำหนดประเด็นในการพัฒนา ๔ เรื่อง คือ คน ดิน น้ำ ป่า ซึ่งต้องใช้เวลาในการสร้างกระบวนการพอสมควร เนื่องจากต้องปรับเปลี่ยนตั้งแต่วิถีคิด การรวมกลุ่ม การสร้าง ห่วงโซ่ทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเองมากขึ้นเรื่อยๆ

โลกแห่งการเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัด

ปัจจุบันการทำงานของเครือข่ายองค์กรชุมชนบ้านจำรุง ได้ยกระดับการทำงานจากเครือข่ายสู่ การจัดตั้ง “สภาองค์กรชุมชนตำบลเนินฆ้อ” มีศูนย์ประสานงานอยู่ที่ ๗๐ หมู่ ๗ ตำบลเนินฆ้อ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ที่เรียกกันติดปากทั่วไปว่า “มหาวิทยาลัยบ้านนอก” มีกลุ่มกิจกรรมที่หลากหลายถึง ๔๐ กลุ่ม ประสพการณ์ตรงจากการปฏิบัติการจริงของการทำงานของผู้คนในพื้นที่มากกว่า ๓๐ ปี ได้พัฒนาเป็น แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ในแบบบ้านๆ สามารถสัมผัสถึงวิถีพอเพียงของชุมชนท้องถิ่น มีปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงเป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนงาน

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยบ้านนอก เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัด ระยอง นำประสพการณ์ตรงจากการปฏิบัติการจริงของกลุ่มกิจกรรมต่างๆ มารวบรวมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับนักเดินทางที่สนใจงานแบบชาวบ้าน ทั้งรูปแบบการทำงานแนวดั้งแบบเดิมๆ ใช้การทำงานแนวราบ สร้างความเสมอภาคด้วยวิถีตนเอง นำพาชีวิตของกลุ่มคนตัวเล็กๆ ในสังคมพลเมืองไปสู่ความมั่นคง ด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องระหว่างเครือข่ายองค์กรชุมชนบ้านจำรุง สภาองค์กรชุมชนตำบลเนินฆ้อ ที่มหาวิทยาลัยบ้านนอก

นอกจากนี้ ที่นี่ยังเป็นศูนย์รวมความรู้ ประสพการณ์การจัดการเครือข่ายองค์กรชุมชน มีชุด ความรู้ที่แน่นเพียงพอที่จะบอกว่าเป็น สถาบันเรียนรู้ความเข้มแข็งองค์กรชุมชน

ที่นี่ยังคือ โลกแห่งการเรียนรู้ที่ไร้ขีดจำกัด และเรียกขานกันจนติดปากว่า มหาวิทยาลัยบ้านนอก “บ้านจำรุง” ที่มีผู้ใหญ่ชาตชาย เหลืองเจริญ และวิทยากรอีกหลายท่าน มาช่วยทำหน้าที่ถ่ายทอดความเป็นมา ของพื้นที่ เรื่องราวของคนตัวเล็กๆ ที่ร่วมกันขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงชุมชนท้องถิ่น “ด้วยศรัทธาและเชื่อมั่น

ในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพวกเราแปลว่า หลักแห่งการพึ่งพาตนเอง พวกเราเชื่อในทุกพระราชดำรัส และได้ช่วยกันแปลงสู่การปฏิบัติ ทำไปเรียนรู้ไป ผ่านกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ที่เราอยู่ เริ่มจากเล็กไปหาใหญ่ ง่ายไปหายาก ช่วยกันคิดช่วยกันบอก จึงทำให้เราค่อยๆ พึ่งพากันได้มากขึ้น มีความมั่นคงและมั่นใจในการดำเนินชีวิต คาดหวังว่า ถ้าคนไทยทุกคนจะน้อมนำหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในชีวิตประจำวัน จนเป็นวิถีของตนเองแล้ว ความอยู่เย็นเป็นสุข จะเกิดกับครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติในที่สุด”

เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๓๐ น. เข้าฝึกอบรมและศึกษาดูงานด้านการจัดการขยะ ที่วิสาหกิจชุมชนบ้านเอื้ออาทร
ระยอง (วังห้ว) อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

สรุปสาระสำคัญ

วิสาหกิจชุมชนบ้านเอื้ออาทรระยอง (วังหว่า)

ชุมชนบ้านเอื้ออาทรระยอง (วังหว่า) เป็นชุมชนต้นแบบแนวราบของการเคหะแห่งชาติที่ถือว่า มีมาตรฐานสูง มีผู้นำชุมชนที่เก่ง เป็นคนรุ่นใหม่ไฟแรง คิดจริง ทำจริง สามารถเปลี่ยนขยะเป็นรายได้เสริมให้กับผู้อยู่อาศัยในชุมชน ด้วยการจัดตั้งกลุ่มต่างๆ ในชุมชน เพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม จนยกระดับเป็นชุมชนต้นแบบด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และเป็นชุมชนเข้มแข็งที่สามารถบริหารจัดการตัวเองได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยชุมชนมีจุดเด่นในด้านการบริหารจัดการขยะอย่างชัดเจน ซึ่งรับรองได้จากรางวัลที่ได้รับมากมาย อาทิ รางวัลชนะเลิศจากโครงการประกวดชุมชนสดใส จิตใจงดงาม ประจำปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๑ ประเภทอาคารเนบราบา ประกาศนียบัตรรับรองให้เป็นชุมชนต้นแบบด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการขยะที่ต้นทางของจังหวัดระยอง รางวัลชนะเลิศจากการประกวดชุมชน Zero Waste ชุมชนปลอดขยะของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยังได้รับรางวัลจากหน่วยงานต่างๆ อีกหลายรางวัล ตลอดจนเป็นแหล่งเรียนรู้ของคณะศึกษาดูงานต่างๆ อีกทั้งยังได้ร่วมจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะของประเทศไทย ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๕ เรื่องของผลกระทบของขยะทะเล (impact of marine debris) การจัดการขยะจากต้นทางถึงปลายทาง (Land-sea waste management) Thailand plastic roadmap การรณรงค์ลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว การจัดการขยะโดยชุมชนเอื้ออาทรวังหว่า จังหวัดระยอง และทุนกักขยะ SCG - DMCR litter trap

การเข้ารับการอบรมและทัศนศึกษาดูงานในครั้งนี้ ได้เรียนรู้เรื่องการคัดแยกและการจัดการขยะ นำขยะรีไซเคิลมาแปรรูปเป็นสิ่งใหม่ ทั้งกิจกรรมการนำฟางขวดน้ำพลาสติกที่รับบริจาคภายในองค์กร มาบดแล้วรีดเป็นเส้นหวายสำหรับสานเป็นตะกร้า ซึ่งตะกร้าดังกล่าวได้นำมาจัดชุดส่งมอบ ถวายแด่พระภิกษุสงฆ์วัดหนองน้ำขุ่น และกิจกรรมการนำซองกาแฟ ซองขนม ซองน้ำยาซักผ้ามาบดผสมปูนเพื่อขึ้นรูปเป็นอิฐบล็อกและกระถางต้นไม้

วันเสาร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔

เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. เข้าฝึกอบรมและศึกษาดูงานที่ กลุ่มอาชีพจักสานกระจูดที่ บ้านมาบ
เหลาชะโอน ตำบลชากพง อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง

สรุปสาระสำคัญ

กลุ่มอาชีพจักสานกระจูดที่ บ้านมาบเหลาชะโอน

กลุ่มจักสานกระจูด มาบเหลาชะโอน มีมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของกระทรวงอุตสาหกรรม และจดทะเบียนการค้า ภายใต้ชื่อ “จักสานบ้านกวี” กับทางกระทรวงพาณิชย์ และเป็นสินค้า OTOP ของกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย โดยก่อตั้งกลุ่ม เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๔๔ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่บ้าน และนำเอาวัตถุดิบที่มีมากมายมาแปรรูป และเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่จัดขึ้นสามารถสร้างรายได้ให้กลุ่มสมาชิก ทำให้เกิดความเข้มแข็งในชุมชน อีกทั้งยังรักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาอัตลักษณ์ของท้องถิ่น โดยมีการจักสานสิ่งของต่าง ๆ อาทิ ตะกร้ากระเป๋าทือ กระบุง กระเป๋าใส่เสื้อผ้า กระจาด ตะกร้าใส่เสื้อผ้า ตะกร้าใส่ขยะ และสิ่งสิ่งของต่างๆ อีกมากมาย โดยมี นายมนตรี ยิ้มเย็น เป็นผู้นำ ในการจัดตั้งและพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ที่ทำจากกระจูด ให้เป็นที่รู้จักทั้งภายในและภายนอกจังหวัด ซึ่งจุดเด่นและเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของผลิตภัณฑ์แปรรูป ของกลุ่มจักสานบ้านกวี คือ กระบวนการผลิต โดยใช้ “น้ำนวล” ที่ได้จากการนำดินนวลที่ขุดจากบริเวณหุบเขาในพื้นที่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง มาผสมน้ำในปริมาณที่พอเหมาะคลุกเส้นกระจูดแล้วนำไปตาก ทำให้ได้กระจูดที่มีความนิ่มและเหนียวมากยิ่งขึ้นสีนวลสวยงาม เป็นสถานที่ศึกษาดูงานของภาครัฐและเอกชน เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชุมชน เพื่อสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้กับเยาวชนจากรุ่นสู่รุ่นต่อไป สามารถใช้สอยประโยชน์ได้อย่างรู้คุณค่า จึงถือได้ว่าบึงสำนึกใหญ่มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อชุมชนมาบเหลาชะโอน ตำบลชะพง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

วิสาหกิจกลุ่มจักสานกระจูดมาบเหลาพะโอน ม.๕ ต.ซากพง อ.แก่งจระยอง เป็นการรวมกลุ่มของชาวบ้านมาบเหลาพะโอน ที่มีการสาน “เสื่อกระจูด” เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมของชาวบ้านมาเป็นเวลานานกว่า ๒๐๐ ปี และสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน โดยเริ่มทำกันใช้ในครัวเรือน และใช้ในการแลกเปลี่ยนสินค้า และปัจจุบันได้มีการทำจำหน่าย และกลายที่ศึกษาดูงานมีผู้คนเดินทางมาเยี่ยมชมอย่างต่อเนื่อง ผลิตภัณฑ์หลักๆ จะเป็นสินค้าจักสานจากต้นกระจูด อันเป็นพืชที่ขึ้นในหนองน้ำในพื้นที่ มีทั้งกระจูปากกว่า ๔๐ แบบ ตะกร้ากว่า ๖๐ แบบ หมวก รองเท้า เสื่อและพัด รวมแล้วมีกว่า ๑๐๐ รายการ ส่วนในเรื่องหาแหล่งตลาดจำหน่ายก็จะมีทั้งขายส่ง - ปลีก โดยเฉพาะลูกค้า คือ กลุ่มชุมชนต่างๆ ที่เดินทางมาเยี่ยมชมศึกษาดูงานกับทางกลุ่ม ทั้งคณะศึกษาดูงาน คณะทัวร์ท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างชาติ รวมทั้งผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการที่พัก โรงแรม รีสอร์ท ก็จะนำสินค้าทางกลุ่มไปจำหน่าย รวมทั้งยังมีส่งออกบางส่วนที่สร้างรายได้ให้กับทางชุมชนด้วย

“กกหรือกระจูด” (*Lepironia articulata* (Retz.) Domin) เป็นวัชพืชที่เจริญเติบโตเป็นกลุ่มใหญ่ในแหล่งน้ำธรรมชาติ หรือในระบบนิเวศพื้นที่ตามแนวชายฝั่งและบึงมีน้ำขังตลอดปี ซึ่งเรียกว่า โพรหรือพรุ ที่ระดับความลึกประมาณ ๑-๒ เมตร แพร่พันธุ์ได้รวดเร็ว มีถิ่นกำเนิดจากทางเกาะมาดากัสการ์ มอริเชียส ลังกาสุมาตรา แหลมมาลาญ และหมู่เกาะต่างๆ ในแหลมมาลาญ อินโดจีนตอนริมฝั่งทะเลอ่าวกง บอร์เนียว ตลอดถึงออสเตรเลียริมฝั่งตะวันออกในประเทศไทยพบมากแถบภาคตะวันออกและภาคใต้ ในภาคตะวันออกจะพบกระจูดบริเวณที่เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ หนองบึงน้ำจืดตามแนวบริเวณชายฝั่งทะเลที่มีสภาพป่าชายหาดเป็นแนวขวางกันระหว่างแหล่งน้ำจืดและทะเล ระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำที่กระจูดขึ้นจะมีสภาพน้ำท่วมขังตลอดปี ในภาคตะวันออกพบกระจูดมากในพื้นที่ลุ่มน้ำธรรมชาติในเขตพื้นที่อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ต้นกระจูดที่พบมีทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และเกิดการปลูกสามารถแบ่งได้เป็น ๒ ชนิด คือ คี ตันต์ กระจูดจูใหญ่ และตันต์ กระจูดจูหนู โดยต้นกระจูดใหญ่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้มาก ส่วนต้นกระจูดหนูมีลำต้นเล็กและสั้น มีความเหนียวน้อยกว่าต้นกระจูดใหญ่ การปลูกต้นกระจูดต้องใช้ระยะเวลาประมาณ ๖ เดือน - ๑ ปี หรือลำต้นยาวไม่ต่ำกว่า ๑ เมตร ถึงจะโตได้ขนาดสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เมื่อถอนไปแล้วหน่อก็จะแตกต้นใหม่ขึ้นมาแทนที่หมุนเวียนกันไป ซึ่งจะนิยมนำมาใช้จักสานเพื่อใช้ในครัวเรือน และจำหน่ายเพิ่มรายได้นอกเหนือจากการประกอบอาชีพหลัก โดยก่อนนำกระจูดไปสานเป็นหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ จะต้องนำไปผึ่งแดดให้แห้งสนิทแล้วทุบให้แห้งด้วยสากตำข้าว หรือบดด้วยล้อขนาดใหญ่ หากต้องการให้มีสีสน สามารถนำไปย้อมสีก่อนนำมาสาน ปัจจุบันผลิตภัณฑ์จักสานจากกระจูด มีหลากหลายรูปแบบ โดยทั่วไปมักนำลำต้นกระจูดมาสานกระเป๋ ตะกร้า เสื่อปูรองนั่งที่เรียกกันว่า เสื่อกระจูด หรือสาดกระจูด

การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

- ปี พ.ศ. ๒๕๓๒ สำนักงานเกษตรอำเภอแกลงได้ส่งเสริมและจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการสร้างและใช้ประโยชน์จากการจักสานกระจูด สำหรับสร้างรายได้ หรือลดรายจ่ายให้ครัวเรือนและชุมชน

- ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๔๖ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเป็นวัสดุอุปกรณ์ พร้อมได้นำวิทยากรจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดระยอง ร่วมกับศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๙ จังหวัดชลบุรี มาสอนการทำ ตะกร้า กระเป๋า และร่วมกันคิดรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ให้กับสมาชิกเพื่อพัฒนาสินค้าให้ทันสมัยตรงตามความต้องการของตลาด

- ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแกลง ได้นำสมาชิกกลุ่มฯ ไปศึกษาดูงานกลุ่มทอเสื่อกกบ้านบางสระแก้ว ทำให้กลุ่มฯ เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ๆ เพิ่มมากขึ้น

- ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ สำนักงานเกษตรจังหวัดระยอง ดำเนินการส่งเสริมและจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน กลุ่มจักสานกระจูดมาบเหลาชะโอน เพื่อให้ ได้รับการส่งเสริมริความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาความสามารถในการจัดการ เพื่อให้ระบบเศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการของหน่วยธุรกิจที่สูงขึ้น

- ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๙ จังหวัดชลบุรี สนับสนุนจักรโพง (ใช้เย็บขอบกระจูด) และแนะนำ รูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และบรรจุภัณฑ์ทำให้เกิดรูปแบบผลิตภัณฑ์ รวมกว่า ๖๐ รูปแบบ ผลิตภัณฑ์ที่ชาวบ้านมาบเหลาชะโอนจักสาน ได้แก่ ตะกร้ารูปทรงต่างๆ เช่น ทรงกลม ทรงเหลี่ยม ทรงแปล ทรงหมุม กระบุง ถาดใส่ผลไม้ หมวก กล่องทิชชู กล่องสบู่ กระจาด เสื้อ หมอน แจกัน และกระเป๋ เป็นต้น

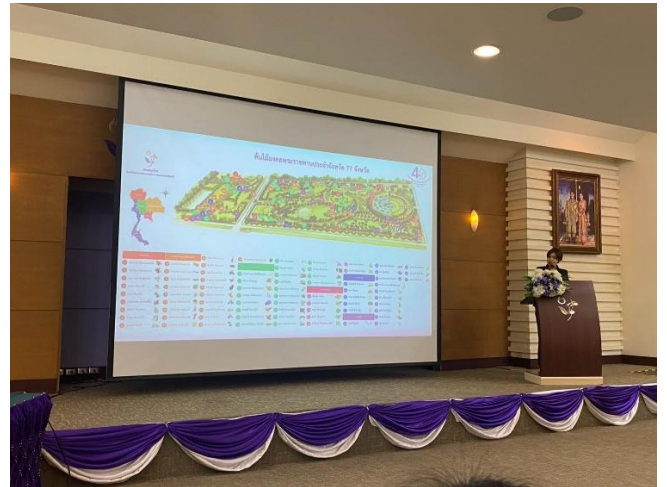
- ปี ๒๕๖๒ ได้รับคัดเลือกในการประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่น ระดับจังหวัดเพื่อเป็นตัวแทน เข้าร่วมประกวดระดับเขต

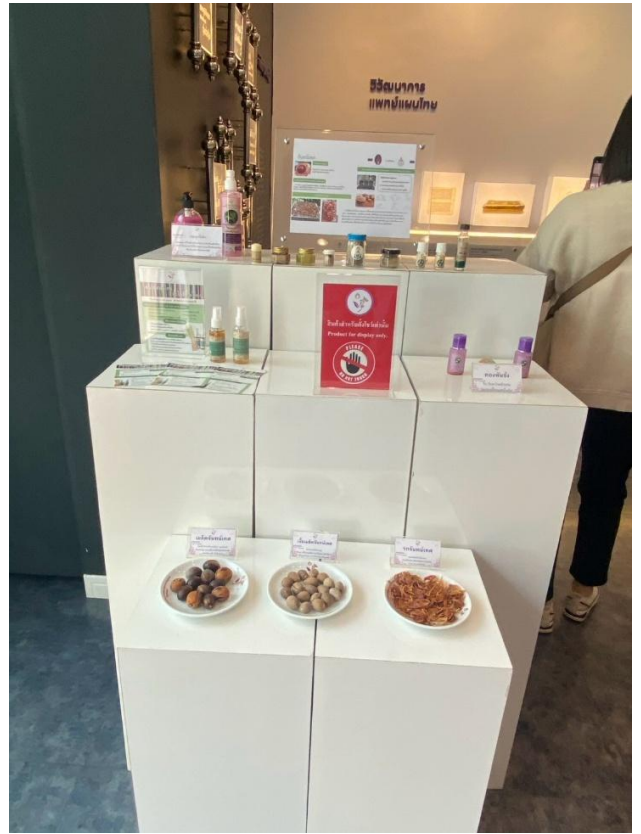

เวลา ๑๔.๐๐-๑๖.๓๐ น. เข้าฝึกรอบรมและศึกษาดูงานที่ สวนสมุนไพรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อำเภอนิคมน้ำพอง จังหวัดระยอง

สรุปสาระสำคัญ

สวนสมุนไพรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) สร้างสวนสมุนไพรแห่งนี้ขึ้นภายใต้แนวคิด มิติการเรียนรู้ ด้านสมุนไพรอย่างสนุกสนาน เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์สมุนไพรมากกว่า ๒๐,๐๐๐ ต้น อยู่ภายใต้การดูแลของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ที่ได้จัดสร้างและน้อมเกล้าฯ ถวายในโอกาสที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕๐ พรรษา บนพื้นที่ ๖๐ ไร่ ของสวนสมุนไพรแห่งนี้ แบ่งส่วนจัดแสดงออกเป็นสองส่วน ได้แก่ นิทรรศการภายในอาคารเฉลิมพระเกียรติ ๕๐ พรรษา และสวนสมุนไพร ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมพืชพันธุ์สมุนไพรมากกว่า ๒๖๐ ชนิด จัดกลุ่มและจำแนกตามสรรพคุณในการรักษาตามคัมภีร์ยาไทยโบราณ ๒๐ กลุ่มอาการ ซึ่งมีรuangบริการนำชมบรรยากาศโดยรอบสวน พร้อมกับวิทยากรบรรยายให้ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนต่าง ๆ ภายในสวน ซึ่งแบ่งสัดส่วนไว้อย่างน่าสนใจ ด้วยการจำแนกคุณลักษณะและสรรพคุณทางยาของพืชสมุนไพรที่ใช้ในการรักษา เป็นต้นว่า พืชสมุนไพรแก้โรคผิวหนัง กลุ่มยาบำรุงหัวใจ กลุ่มยาบำรุงเลือด กลุ่มยาแก้ไข้ กลุ่มยาถอนพิษ กลุ่มยาบำรุงกำลัง

ด้วยเจตนารมณ์ที่จะสืบสานวิทยาการด้านสมุนไพร บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) สร้างสวนสมุนไพร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งเป็นสวนสมุนไพรแห่งแรกของประเทศไทย ในบริเวณบ้านพักพนักงาน ตำบลมาบตา อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๗ บนเนื้อที่ประมาณ ๖๐ ไร่ ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด และได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายแด่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๒๘ โดยในวโรกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้ทรงปลูกต้นจันทน์เทศไว้ ณ สวนสมุนไพรแห่งนี้ เพื่อเป็นมงคลอนุสรณ์ และเนื่องในวโรกาสมหามงคลที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ ๕๐ พรรษา ปตท. ได้จัดสร้างอาคารเฉลิมพระเกียรติ และอาคารนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้สำหรับผู้สนใจ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับชาวระยองและประชาชนทั่วไป

ภายใต้แนวคิด มิติการเรียนรู้ด้านสมุนไพรอย่างสนุกสนาน เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์สมุนไพรมากกว่า ๒๐,๐๐๐ ต้น (๒๖๐ ชนิดโดยจัดกลุ่มจำแนกตามสรรพคุณการรักษาตามคัมภีร์ยาไทยโบราณ ๒๐ กลุ่มอาการ) เปิดให้บุคคลทั่วไปได้เข้าเยี่ยมชม พักผ่อนหย่อนใจ และศึกษาหาความรู้ด้านพฤกษศาสตร์และสมุนไพร แบ่งออกเป็น ๒ ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๕๐ พรรษาซึ่งประกอบด้วยห้องประชุมสัมมนา ห้องนิทรรศการความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรไทย ทั้งที่ควรอนุรักษ์และที่ใกล้ตัวในวิถีชีวิตประจำวัน โดยมีมัคคุเทศก์บรรยายและนำชมตลอดเส้นทาง ในส่วนสวนสมุนไพรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จะมีการชมโดยรถ NGV (รถที่ใช้เชื้อเพลิงจากก๊าซธรรมชาติ) โดยมีมัคคุเทศก์บรรยายและนำชมตลอดเส้นทางเช่นเดียวกัน โดยรถ NGV จะออกทุกๆ ๓๐ นาที (ตามตารางรอบกำหนด) โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆทั้งสิ้น นอกจากนี้ทางสวนสมุนไพรฯ ยังได้จัดให้มีร้านค้าส่วนบริการ ได้แก่ ร้านอาหารเครื่องดื่ม ร้านขายของที่ระลึก และร้านนวดเพื่อสุขภาพ เพื่อบริการนักท่องเที่ยวทั่วไป

สวนสมุนไพรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดระยอง มีเนื้อที่ประมาณ ๖๐ ไร่ บริเวณโดยรอบประกอบด้วย

๑. อาคารนิทรรศการ ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๕๐ พรรษา

ประกอบด้วยหัวข้อ

๑.๑) มหัศจรรย์แห่งภูมิปัญญา การรักษาแบบพื้นบ้านด้วยสมุนไพร บ้านหมอยา

๑.๒) การตรวจธาตุเจ้าเรือนของตัวเอง และเมนูอาหารตามธาตุ

๑.๓) ห้องแสดงเครื่องยาและผลิตภัณฑ์สมุนไพร

๒. สวนสมุนไพร

จัดสมุนไพรเป็นกลุ่มตามสรรพคุณ ตัวอย่างเช่น

กลุ่มพืชหอม

- **จันทน์เทศ** (Nutmeg) *Myristica fragrans* Houtt. วงศ์ Myristicaceae
เยื่อหุ้มเมล็ด ใช้เป็นเครื่องเทศ ขับลม
- **กระดังงาไทย** (Perfume Tree, Kananga) *Cananga odorata* (Lam) Hook f. & Thomson
วงศ์ Annonaceae ดอก แก้มลิงเวียน ลมจุกเสียด บำรุงหัวใจ
- **กระดังงาสงขลา** (Ylang Ylang) *Cananga odorata* (Lam.) Hook.f & Thomson
var *fruticosa* (Craib) J. Sinclair วงศ์ Annonaceae
ดอก บำรุงหัวใจ ใบ บำรุงธาตุ และบำรุงโลหิต
- **กุหลาบมอญ** (Damask Rose) *Rosa damascena* Herrm. วงศ์ Rosaceae
ดอก แกะไข้ บำรุงหัวใจ กลีบดอก มีน้ำมันหอมระเหย
- **ใบพืชมเสน** (Patchouli) *Pogostemon cablin* (Blanco) Benth. วงศ์ Labiatae
น้ำมันจากใบ ช่วยย่อยอาหาร ขับปัสสาวะ
- **สะระแหน่ญี่ปุ่น** (Japanese Mint) *Mentha arvensis* L. var *piperascens* Malinv. ex Holmes
วงศ์ Labiatae ลำต้น ใบ ขับลม แก้ปวดท้อง
- **นมแมว** *Rauwenhoffia siamensis* Scheff. วงศ์ Annonaceae
ราก เนื้อไม้ แกะไข้หวัด ไข้ทับระดู ดอกมีน้ำมันหอมระเหย
- **ตะไคร้** (Lemon Grass) *Cymbopogon citratus* (DC.) Stapf. วงศ์ Gramineae
ทั้งต้น ช่วยลดความดันโลหิตสูง แก้ขัดเบา ขับปัสสาวะ

กลุ่มบำรุงหัวใจ

- **บุนนาค** (Indian Rose) *Mesua ferrea* L. วงศ์ Guttiferae
ดอก บำรุงโลหิต แกะไข้ แก้อ่อนเพลีย
- **เตยหอม** (Screw Pine) *Pandanus amaryllifolius* Roxb. วงศ์ Pandanaceae
ใบ แกะโรคผิวหนัง โรคหัด ใช้เป็นยาบำรุงหัวใจ
- **จันทน์กระพ้อ** (Vatica) *Vatica diospyroides* Symington วงศ์ Dipterocarpaceae
ดอก ยาหอมบำรุงหัวใจ แก้ม

กลุ่มแก้โรคผิวหนัง

- **พุดตาน** (Changeable Rose) *Hibiscus mutabilis* L. วงศ์ Malvaceae
ใบ ดอก แก้มวม แผลไฟไหม้ น้ำร้อนลวก
- **เปล้าใหญ่** *Croton rorburghii* วงศ์ Euphorbiaceae
รากและใบ แก้มโรคผิวหนัง แก้มโรคเรื้อน

- **ทองพันชั่ง** (Common Rhinacanthus) *Rhinacanthus nasutus* (L.) Kurz วงศ์ Acanthaceae
ราก ใบ รักษาโรคผิวหนัง กลาก เกื้อหนุน ผื่นคัน
- **มะหาด** *Lepisanthes rubiginosa* (Roxb.) Leenh. วงศ์ Sapindaceae
ราก แก้ไข้ รักษาโรคผิวหนัง
- **นางแย้ม** (Seaside Clerodendron, Indian Privet) *Clerodendrum chinense* (Osbeck) Mabb.
วงศ์ Lamiaceae
ราก ขับปัสสาวะ แก้ไตพิการ ใบ รักษาโรคผิวหนัง
- **มะคำดีควาย** (Soapberry) *Sapindus emarginatus* Vahl. และ *Sapindus rarak* DC.
วงศ์ Sapindaceae ผล รักษาโรคผิวหนัง รังแค แก้คันนะตุ
- **บัวบก** (Asiatic Pennywort) *Centella asiatica* Urb. วงศ์ Umbelliferae
ลำต้นและใบ แก้ไข้ใน รักษาโรคผิวหนัง
- **พลูควาว** (Rainbow Plant, Chameleon Plant) *Houttuynia cordata* Thumb. วงศ์
Sauraceae ใบ แก้กามโรค แก้โรคผิวหนัง ทุกชนิด
- **น้อยหน่า** (Custard Apple) *Annona squamosa* L. วงศ์ Annonaceae
ใบสดและเมล็ด รักษาหิด กลาก เกื้อหนุน ฆ่าเหา
- **ชันทองพญาบาท** (False Lime Merlimau) *Suregada multiflora* (A. Juss) Baill. วงศ์
Euphorbiaceae เปลือกต้น รักษาโรคผิวหนัง กลากเกื้อหนุน

แก้อ่อนเพลีย บำรุงกำลัง

- **บุนนาค** (Indian Rose) *Mesua ferrea* L. วงศ์ Guttiferae
ดอก บำรุงโลหิต แก้ไข้ แก้อ่อนเพลีย
- **มะตูม** (Bael Fruit Tree) *Aegle marmelos* (L.) Correa วงศ์ Rutaceae
ผลดิบแห้ง ทำให้สดชื่น หายอ่อนเพลีย

กลุ่มแก้ไข้

- **มะฮอกกานีใบเล็ก** (West Indian Mahogany) *Swietenia mahogani* L. วงศ์ Meliaceae
เปลือกต้น สมานแผล แก้ไข้ เจริญอาหาร
- **มะฮอกกานีใบใหญ่** (Baywood) *Swietenia macrophylla* King วงศ์ Meliaceae
เปลือกต้น แก้ไข้ เจริญอาหาร
- **จันทน์ชะมด** *Aglaia silvestris* (M. Roem.) Merr. วงศ์ Meliaceae
เนื้อไม้และแก่น แก้ไข้ คลื่นเหียน อาเจียน บำรุงหัวใจ

กลุ่มขับน้ำนม

- **ข่าน้ำ เร่ว** *Alpinia mutica* Roxb. วงศ์ Zingiberaceae
ดอกและผล แก้ไข้ แก้ระดูขาว เมล็ด ขับน้ำนม
- **ผักเป็ดแดง** (Joyweed) *Alternanthera bettzickiana* (Regel) G. Nichoson
วงศ์ Amaranthaceae ทั้งต้น ฟอกและบำรุงโลหิต ขับน้ำนม

- **ละหุ่ง** (Caster) *Ricinus communis* L. วงศ์ Eupobiaceae
ต้น ใบ และราก ขับน้ำมัน บำรุงน้ำมัน แก้ไข้ร้ว
- **กุยช่าย** (Chinese Chives) *Allium tuberosum* Rottler ex Spreng. วงศ์ Alliaceae
ใบ แก้วน้ำ ขับปัสสาวะ แก้อาเจียน ส่วนทั้ง ๕ ใช้ขับน้ำมัน

กลุ่มถอนพิษ

- **ฆ้องสามย่าน** (Christmas Tree Plant) *Kalanchoe integra* (Medik.) Kuntze
วงศ์ Crassulaceae ต้น พอกฝี แก้ปวด ใบถอนพิษ แก้ลิ้นเป็นฝ้า
- **พนมสวรรค์** (Pagoda Plant) *Clerodendrum paniculatum* L. วงศ์ Labiatae
รากแก้ พิษฝี พิษตะขาบ แมงป่อง
- **ผักบุ้งทะเล** (Goat's Foot Creeper) *Ipomoea pes-caprae* (L.) R.Br.
วงศ์ Convolvulaceae ใบ ราก และลำต้น แก้พิษแมงกะพรุน ขับปัสสาวะ
- **ว่านมหากาฬ** (Frangipani) *Gynura pseudochina* (L.) DC. วงศ์ Compositae
รากดับพิษ แก้ไข้ แก้พิษอักเสบ
- **เขยตาย** (Jamaica Mandarin Orange) *Glycosmis pentaphylla* (Retz.) DC.
วงศ์ Rutaceae เปลือกต้นและลำต้น รักษาฝีภายนอกและภายใน ขับพิษ
- **ของระอา เสดดพังพอนตัวผู้** (Hop-headed Barieria) *Barleria lupulina* Lindl.
วงศ์ Acanthaceae ราก แก้พิษตะขาบ ใบ ถอนพิษอักเสบจากแมลงสัตว์กัดต่อย
- **รามใหญ่** (Shoebuttan Ardisia) *Ardisia elliptica* Thunb. วงศ์ Myrsinaceae
ราก แก้พิษงู แก้ท้องเสีย รักษาแกมโรค

กลุ่มแก้ไอ ขับเสมหะ

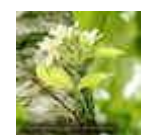
- **มะขามป้อม** (Indian Gooseberry) *Phyllanthus emblica* L. วงศ์ Eupobiaceae
ผลสดหรือแห้ง ขับเสมหะ ทำให้ชุ่มคอ แก้ไข้
- **มะขาม** (Tamarind) *Tamarindus indica* L วงศ์ Leguminosae-Caesalpinioideae
ราก ฝัก และใบ แก้ท้องร่วง ขับเสมหะและโลหิต
- **มะเฟือง** (Carambola, Starfruit) *Averrhoa carambola* L. วงศ์ Oxalidaceae
ดอก ขับพยาธิ แก้ไข้ ผล ขับเสมหะ ขับเลือด
- **กระวาน** (Camphor Seed) *Amomum testaceum* Ridl. วงศ์ Zingiberceae
ผล ขับลมในกระเพาะอาหาร ขับเสมหะ
- **ชะมวง** (Cowa Mangosteen) *Garcinia cowa* Roxb. ex Choisy วงศ์ Guttiferae
ใบและผล ยาระบาย แก้ไข้ ขับเสมหะ แก้ไอ
- **จิก** (Fresh Water Mangrove) *Barringtonia acutangula* (L). Gaertn. วงศ์ Lecythidaceae
เมล็ด รสร้อน เป็นยาแก้ไอ ขับเสมหะ

กลุ่มขั้วพยาธิ

- สะแกนา *Combretum quadrangulare* Kurz วงศ์ Combretaceae
เมล็ด ขั้วพยาธิไส้เดือนและพยาธิเส้นด้าย
- มะเกลือ (Ebony Tree) *Diospyros mollis* Griff. วงศ์ Ebenaceae
ผลและเมล็ด ถ่ายพยาธิ ราก ขั้วพยาธิ ขั้วลม
- แก้ว (Andaman Satiwood) *Murraya paniculata* (L.) Jack วงศ์ Rutaceae
ใบ แก้วปวดท้อง ขั้วโลหิตระดู ขั้วพยาธิ
- เลียน (China Berry Tree) *Melia azedarach* L. วงศ์ Meliaceae
ใบ ขั้วพยาธิตัวกลม ขั้วระดู ไส้แมลง
- มะขาม (Tamarind) *Tamarindus indica* L. วงศ์ Leguminosae-Caesalpinioideae
มะขามเปียก เป็นยาถ่าย เนื้อในเมล็ดเป็นยาฆ่าพยาธิไส้เดือน

กลุ่มแก้บิด โรคกระเพาะ ท้องเดิน

- ทับทิม (Pomegranate) *Punica granatum* L. วงศ์ Punicaceae
เปลือกผล แก้ท้องร่วง แก้บิด สมานแผล
- มะนาวไม่รู้โห่ *Carissa carandas* L. วงศ์ Apocynaceae
ใบ แก้ท้องร่วง แก้เจ็บคอ แก้ปวดหู
- ปอลมปม *Thespesia lampas* (Cav.) Dalzell วงศ์ Malvaceae
ราก แก้บิด
- ปอบิด (East Indian Screw Tree) *Helicteres isora* L. วงศ์ Sterculiaceae
เปลือกต้นและราก บำรุงธาตุ แก้ท้องร่วง
- หมีเหม็น (Indian Laurel) *Litsea glutinosa* (Lour.) C.B. Rob. วงศ์ Lauraceae
เปลือกต้น แก้บิด แก้ปวดมดลูก
- ราชดัด (Brucea Fruit) *Brucea javanica* (L.) Merr. วงศ์ Simarubaceae
ผลและเมล็ด บำรุงน้ำดี แก้บิด เจริญอาหาร
- โมกใหญ่ *Holarrhena pubescens* Wall. ex G. Don วงศ์ Apocynaceae
เปลือกต้น แก้บิด แก้ไข้ บำรุงธาตุ
- กระท้อน (Santol) *Sandoricum koetjape* (Burm. f.) Merr. วงศ์ Meliaceae
ราก แก้ไข้ แก้ท้องเสีย แก้บิด
- เปล้าน้อย *Croton stellatopilosus* H. Ohba วงศ์ Euphorbiaceae
เปลือกต้นและใบ รักษาโรคท้องเสีย บำรุงโลหิตประจำเดือน
- มังคุด (Mangosteen) *Garcinia mangostana* L. วงศ์ Guttiferae
เปลือกผล สมานแผล แก้ท้องร่วง ท้องเสียเรื้อรัง

- แคว้น (Sesban) *Sesbania grandiflora* (L.) Pers. วงศ์ Leguminosae-Papilionoideae
เปลือกต้น แก่ท้องร่วง บิด ใบและดอก ดับพิษร้อน ถอนพิษไข้

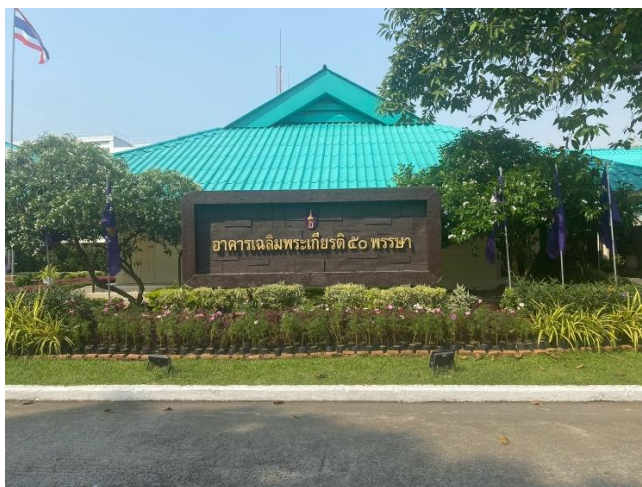
กลุ่มยาลาย ยาระบาย

- ส้มเช้า *Euphorbia neriifolia* L. วงศ์ Euphorbiaceae
น้ำยางขาว ยาระบายอ่อนๆ ขับพยาธิ
- สมอไทย (Myrobalan Wood) *Terminalia chebula* Retz. วงศ์ Combretaceae
ผลดิบ เป็นยาระบาย ขับเสมหะ แก้บิด
- รงทอง (Gamboge) *Garcinia hanburyi* Hook.f. วงศ์ Guttiferae
น้ำยางสีเหลือง ใช้เป็นยาลายอย่างแรง ขับเสมหะ และโลหิต
- สลอด (Croton Oil Plant) *Croton tiglium* L. วงศ์ Euphorbiaceae
เมล็ด ยาลายอย่างแรง ขับลม ขับเสมหะ
- คุณ (Golden Shower) *Cassia fistula* L. วงศ์ Leguminosae-Caesalpinioideae
ดอกเป็นยาระบาย แก้ไข้ เนื้อหุ้มเมล็ด แก้ท้องผูก
- สลัดไดป่า (Malayan Spurge Tree) *Euphorbia antiquorum* L. วงศ์ Euphorbiaceae
น้ำยางขาว เป็นยาระบายอย่างแรง ยางสดกัดหูด

กลุ่มแก้ริดสีดวงทวาร

- ลั่นทมขาว (Frangipani) *Plumeria obtusa* L. วงศ์ Apocynaceae
เปลือกราก ยาระบาย เนื้อไม้ แก้ไอ ยาลาย

วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๘

เวลา ๐๖.๐๐ น.

เดินทางกลับถึง องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา โดยสวัสดิภาพ

ภาคผนวก

การประเมินผลและสรุปโครงการ

การประเมินผลและสรุปโครงการ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจโครงการอบรมสัมมนาและทัศนศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพ ของผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งมีผลการประเมินและสรุปโครงการฯ ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

ค่าระดับความพึงพอใจ

มากที่สุด	ระดับ ๕	ในช่วง ๔.๕๑ – ๕.๐๐
มาก	ระดับ ๔	ในช่วง ๓.๕๑ – ๔.๕๐
ปานกลาง	ระดับ ๓	ในช่วง ๒.๕๑ – ๓.๕๐
น้อย	ระดับ ๒	ในช่วง ๑.๕๑ – ๒.๕๐
น้อยที่สุด	ระดับ ๑	ต่ำกว่า ๑.๕๐

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ผู้ประเมินความพึงพอใจ จำแนกตามเพศ ดังนี้

- เพศชาย	จำนวน ๒๒ คน	คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๑๑
- เพศหญิง	จำนวน ๑๔ คน	คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘๙

๑.๒ ผู้ประเมินผลความพึงพอใจ จำแนกตามตำแหน่ง ดังนี้

- คณะผู้บริหาร	จำนวน ๒ คน	คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๖
- สมาชิกสภา	จำนวน ๑๒ คน	คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓
- พนักงานส่วนตำบล	จำนวน ๑๓ คน	คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๑
- พนักงานจ้าง	จำนวน ๙ คน	คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๓๖ คน

หัวข้อการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
๑. รูปแบบและขั้นตอนในการดำเนินการฝึกอบรม	๔.๕๗	มากที่สุด
๒. เอกสาร และอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม	๔.๑๒	มาก
๓. วิทยากรมีความรู้ ความชำนาญในเรื่องที่บรรยาย	๔.๒๘	มาก
๔. มีการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมซักถาม	๕.๐๐	มากที่สุด
๕. ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสม	๔.๒๑	มาก
๖. สถานที่ศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่มีความเหมาะสม	๔.๔๗	มาก
๗. ระยะเวลาในการศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่มีความเหมาะสม	๓.๙๕	มาก
๘. การได้รับความรู้ และประสบการณ์ จากการศึกษาดูงานนอกสถานที่ในครั้งนี้	๔.๕๐	มาก

หัวข้อการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
๙. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ สามารถนำความรู้ที่ได้รับในการอบรม และศึกษาดูงานนอกสถานที่ในครั้งนี้ไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ ต่อองค์กร และพัฒนาชุมชน/ท้องถิ่น ให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป	๔.๕๗	มากที่สุด
๑๐. ต้องการให้มีโครงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและศึกษาดูงานนอกสถานที่สำหรับผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง ทุกปี หรือ เมื่อมีโอกาสและเวลาที่เหมาะสม	๕.๐๐	มากที่สุด

สิ่งที่ควรปรับปรุง หรือข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ไม่มี -

ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรมฯ ในครั้งนี้

ผู้เข้าอบรมได้รับประโยชน์จากการนำความรู้ แนวคิด ประสบการณ์ใหม่ หลักวิชาการทฤษฎี และหลักในการปฏิบัติงานตามหลักที่ได้รับการฝึกอบรม ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้น และมีภาระ ความรับผิดชอบที่สูงขึ้นได้

แบบประเมินความพึงพอใจ

โครงการอบรมสัมมนาและทัศนศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพ ของผู้บริหาร สมาชิกสภา

อบต. พนักงานส่วนตำบลพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลสร้างนกทา อำเภอเมืองอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

ระดับความพึงพอใจ

มากที่สุด	ระดับ ๕	ในช่วง ๔.๕๑ – ๕.๐๐
มาก	ระดับ ๔	ในช่วง ๓.๕๑ – ๔.๕๐
ปานกลาง	ระดับ ๓	ในช่วง ๒.๕๑ – ๓.๕๐
น้อย	ระดับ ๒	ในช่วง ๑.๕๑ – ๒.๕๐
น้อยที่สุด	ระดับ ๑	ต่ำกว่า ๑.๕๐

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
๒. ตำแหน่ง ☐ คณะผู้บริหาร ☐ สมาชิกสภา ☐ พนักงานส่วนตำบล ☐ พนักงานจ้าง

ตอนที่ ๒ แบบสำรวจความพึงพอใจ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. รูปแบบและขั้นตอนในการดำเนินการฝึกอบรม					
๒. เอกสาร และอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการฝึกอบรม					
๓. วิทยากรมีความรู้ ความชำนาญในเรื่องที่บรรยาย					
๔. มีการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมซักถาม					
๕. ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมมีความเหมาะสม					
๖. สถานที่ศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่มีความเหมาะสม					
๗. ระยะเวลาในการศึกษาดูงานนอกสถานที่ที่มีความเหมาะสม					
๘. การได้รับความรู้ และประสบการณ์ จากการศึกษาดูงานนอกสถานที่ในครั้งนี้					

หัวข้อการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๙. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ สามารถนำความรู้ที่ได้รับในการอบรม และศึกษาดูงานนอกสถานที่ในครั้งนี้ไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ ต่อองค์กร และพัฒนาชุมชน/ท้องถิ่น ให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป					
๑๐. ต้องการให้มีโครงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและศึกษาดูงานนอกสถานที่สำหรับผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง ทุกปี หรือ เมื่อมีโอกาสและเวลาที่เหมาะสม					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในการกรอกแบบประเมินในครั้งนี้